

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРАВОСЛАВНИ

ПРАЗНИЦИ

СВЕТИ РАВНОПОСТОЛНИ ЦАР КОНСТАНТИНИ
И ЦАРИЦА ЈЕЛЕНА

света Јелена Дечанска

Јн. 9, 39 - 10, 9, зч. 35; Дан. 26, 1 - 5, 12 - 20, зач. 49.

архиепископ Аверкије Цорданвилски

ПОЛОЖАЈ ХРИШЋАНА У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ

Слободно и без икаквог претеривања можемо рећи да је положај православних хришћана у савременом свету крајње тежак. Сав савремени живот, у свим својим појавама, овако или онако, управљен је против хришћанства. Јер све је у том животу, у суштини, потпуно порицање истинског хришћанства. Ако је још у апостолско доба љубљени ученик Христов јеванђелиста Јован Богослов могао да пише да свеш сав узлу лежи (1Јн. 5,19), онда са кудикамо већим правом ми можемо то рећи о нашем времену. Бити истински православни хришћанин, спреман да до смрти чува своју верност Христу Спаситељу, у наше дане много је теже него у првим вековима хришћанства. Тада су хришћане прогањали неразумни непријатељи, који нису знали Христову веру и имали су о њој погрешне представе, често бесмислене. Али та гоњења су имала претежно спољашњи карактер.

У њима су први хришћани осуђивани на мучења и смрт тела, но тиме није причињавана штета њиховој души. Тадашњи хришћани, добро памтећи Завет Христов: Не бојте се оних који убијају тело, а душу не могу убити (Мт. 10,28), поткрепљивани Божијом благодаћу, радосно су ишли на муке и давали свој живот За Христа. Ова Гоњења не само да нису гасила дух него напротив - још више су му давала крила и разгоревала га, па је крв мученика стварно постајала семе хришћанства.

Сада тога нема. Савремени свет, са неким изузецима (имамо у виду крвава гоњења вере која се догађају у совјетској Русији), носиоцима Христовог имена не прети телесним мукама и телесном смрћу тако очигледно и отворено. Штавише, сам он у свом знатном делу још наставља да носи име „Хришћански“, да гради храмове, призива Христово име и заклице се над светом Библијом.

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

Тако се појављује „материјализам“, рођено чедо „Хуманизма“ природан и логичан развој његове идеје. Идеал ситог Стомака, који се прикрива иза звучног „научног“ назива „идеала социјалне праведности“, „социјалне правде“ постао је највиши идеал човечанства које се одрекло Христа. И то је разумљиво. Зар би могло да настане такозвано „социјално питање“ кад би људи остали верни истинском хришћанству, оваплоћеном у животу? Са друге стране, услед логичке неопходности на основу материјализма већ природно настају учења „социјализма“ и „марксизма-комунизма“. Хуманизам и материјализам, који су одбацили духовно начело у човеку, прогласили самог човека за „бога“ и самим тим узаконили човечију гордост и животни егоизам који се непрестано самопотврђују, довели су до тога да је сурова борба на основу сталног сукоба интереса људи егоиста постала закон човечијег живота.

„Велика француска револуција“, у којој су проливане читаве реке човечије крви, била је њихов први оглед. Она је јасно показала како су људи немоћни да устроје на земљи свој живот без Бога и до каквих страшних по Следица човека доводи одступање од Христа и његовог Спасоносног учења.

Међутим, повратка назад више није било: процес „отпадништва“ већ је постао сувише озбиљан.

И ево, трећа, најважнија етапа „отпадништва“ која се сада тако брзо развија пред нашим очима, била је страшна, крвава катастрофа, која је 1917. године задесила нашу несрећну отаџбину Русију. Изведена по примеру „Велике француске револуције“ 1789. године, наша руска револуција може се сасвим оправдано сматрати као највеће достигнуће слугу долазећег Антихриста. Сломом православне Русије уклоњена је главна препрека на путу победнички наступајућег „отпадништва, Богом допуштеног: у свету је нестало моћног бедема истинске хришћанске вере и Цркве, и Антихрист, оличен у својим слугама, почео је да, по изразу нашег домаћег тумача апостолских посланица (Светог Теофана, вишинског затворника), „делује широко“.

Тако се појављује „материјализам“, рођено чедо „Хуманизма“ природан и логичан развој његове идеје. Идеал ситог Стомака, који се прикрива иза звучног „научног“ назива „идеала социјалне праведности“, „социјалне правде“ постао је највиши идеал човечанства које се одрекло Христа. И то је разумљиво. Зар би могло да настане такозвано „социјално питање“ кад би људи остали верни истинском хришћанству, оваплоћеном у животу? Са друге стране, услед логичке неопходности на основу материјализма већ природно настају учења „социјализма“ и „марксизма-комунизма“. Хуманизам и

Али све је то само привид.

Под маском ове варљиве, лепе спољашњости, која многе доводи у заблуду, у стварности је сада свуда у току најјаче скривено прогањање хришћанства, које се пројављује у најразличитијим видовима и облицима. Ово прогањање далеко је опасније и страшније од некадашњег отвореног гоњења јер прети потпуним опустошењем душа — духовном смрћу. Сада се догађа управо оно на шта је упозоравао и што је више од свега напомињао Христос Спаситељ, поучавајући своје следбенике да се не боје телесних мука, јер оне не прете души: него се више бојте онога, говорио је Он, који може и душу и тело погубити у паклу (Мт.10, 28).

Шта се то догађа у савременом свету и како он, који толико столећа, бар како изгледа, живи хришћански, може да гони хришћанство?

У свему овоме за нас нема ничег неочекиваног. На Све ово одавно нас је упозорила Реч Божија. Али тешко ономе ко упорно затвара очи за ово, не желећи да види оно на шта нас Реч Божија призива да будемо спремни.

По речима Светог апостола Павла, у свету тајна безакоња већ дејствује (2 Сол 2,7)- у току је процес „одступања“ хришћана од Христа, који се непрекидно убрзава и, на крају крајева, треба да доведе до појаве човека безакоња, сина погубили-Антихриста (2 Сол. 2,3). Овај страшни процес отпадништва у последње време се тако јавно и очигледно показује у свим странама живота да само слепац може да не види чему он

води: све што се сада догађа у свету није ништа друго до брижљива припрема царства Антихриста, у којој најактивније учествују како они који су се отворено одrekli Христа, тако и они који још увек споља носе име „хришћана“

Прва важна етапа на путу овог „одступништва“ било је отпадање од православља латинског Запада са папским престолом на челу. Зар није Антихристово начело положено у темељ претензије да папа постане непогрешиви „намесник Сина Божијег“ на земљи? Зар се не осећа Антихристов дух у том стремљењу папе да тобож „замени“ Христа и да га „заступа“ у име свих који верују у Њега? Зар нису карактеристичне црте Антихриста и дух противхришћанске гордости, који тако очигледно доводи до „прелести“ у духовном животу, и прекомерно властољубље, које тежи да потчини себи сав свет?

Такво извртање Христовог духа у западном хришћанству, које је отпало од православља, повукло је за собом читав низ лажних учења и страшну моралну изопаченост. Остао је само привид хришћанства, његова спољашност лишена истинског духа живота у Христу. Све је то проузроковало појаву друге погубне етапе отпадништва — настанак такозваног „хуманизма, који је на Западу имао за последицу нову епоху — доба „препорада (ренесансе)“. Епохе „хуманизма“ и „препорада“, које су се јавиле као реакција на изопачено западно хришћанство, би-

ле су у суштини одрицање од хришћанства и враћање идеалима паганства. Оне су прогласиле култ јаког, здравог и лепог човечијег тела и духу Христовог смирења и послушности супротставиле дух самопреузношења, самоуверености и обоготворења човечијег

Исуса Христа, Оснивача Цркве. Надмена човекова гордост најзад сасвим одступа од Бога, почиње дрско да одбацује чак и само постојање Божије и човек као да проглашава самога себе за Бога. Обузет гордошћу, високоумљем и увереношћу у своје неограничене

Н иједан светитељ није приписивао ма које чудо себи него Богу који је у њему. У томе је разлика између хришћанских чудотвораца и индијских јога. Јер квази чудеса која ови чине, приписују они себи и траже славу своју; док хришћански свециприписивали су сва велика дела своја свевишњем Богу који је у њима обитавао. У Делима Апостолским осликан је контраст између Симона мађионичара и апостола Петра. Онај жели да буде чудотворац ради личне добити и славе, док апостол све што чини, чини у славу Божју и све приписује Богу а не себи.

Уколико је један светац чинио већа дела, у толико се већма он понижавао и смиривао пред Богом, свесан да та дела не чини он него Бог који је у њему. Он осећа да је Бог у њему субјект а он само оруђе Божје, инструмент страшног и свесилног Творца својега. Узмимо за пример Павла. Стоји написано: И Бог чињаше не мала чудеса рукама Павловим. Чак и убрусе са његовог ознојеног тела стављали су на болеснике и ови су постајали здрави. Међутим тај исти Павле назива себе најгрешнијим од свих грешника.

*свешти владика Николај Жички
Љубосињски Слослов (Од црви до бојова)*

„разума“. Као протест против изопаченог хришћанства, на основу тог истог хуманистичког идеала који је сматрао „разум“ највишим критеријумом живота, појавио се на Западу религиозни покрет који је добио назив „протестантизам“. Протестантизам са својим безбројним огранцима — свим могућим сектама — не само да је коренито изврнуо све учење истинског хришћанства него је одбацио и сам догмат о Цркви, поставивши самог човека за свој највиши ауторитет, и дошао чак до порицања вере у божанство

моћи, могућности и способности, човек васпитан на идеалима „препорада“ више не види никакве потребе за стремљењем ка духовном усавршавању које му је заповеђено Јеванђељем, што природно повлачи за собом његово све дубље сурвавање у бездан духовног пада и моралне изопачености. У први план ступа служење телу, услед чега се духовне потребе све више гуше и потискују, и човек, да би једном заувек уништио мучан глас савести који пребива у духу, напослетку објављује да сам дух не постоји.